

Handläggare
Patrik Simonsson/ Anders
Håkansson
Telefon: 08-508 36 200

Till
Äldrenämnden

Tertialrapport Tertial 2 2017 för Äldrenämnden

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner tertialrapport 2 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden anmäler omslutningsminskningar om 6,1 mnkr.

Förvaltningschef
Ann-Christine Hansson

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	5
1. Ett Stockholm som håller samman	5
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	5
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	5
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	6
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	7
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	8
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	9
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	10
2. Ett klimatsmart Stockholm	15
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	15
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	15
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	16
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	16
2.5 Stockholms miljö är giftfri	17
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	17
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	18
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	18
3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad	20
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	21
3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet	23
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	23
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	24
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	24
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	25
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	28
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	29
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	30
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	31

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	32
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	32
Uppföljning av ekonomi.....	34
Uppföljning av driftbudget	34
Resultatenheter	36
Investeringar	36
Försäljningar av anläggningstillgångar	36
Betydande projekt som inte är investeringar	36
Omslutningsförändringar	36
Budgetjusteringar	37
Medel för lokaländamål.....	37
Analys av balansräkning	37
Övrigt	38
Synpunkter och klagomål.....	39
Övrigt.....	39

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 ÄN T2 2017

Bilaga 2: Bilaga 2 Resultat- och balansräkning ÄN T 2 2017

Bilaga 3: Bilaga 3 Leasingblankett Maskiner o inventarier tertialbokslut 2 2017

Bilaga 4: Bilaga 4 - Inspektörernas rapport

Sammanfattande analys

Efter årets två första tertial bedömer äldreförvaltningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av verksamhetsplanen i huvudsak kommer att uppnås och genomföras under året. Det ekonomiska läget ser sammantaget stabilt ut, vilket innebär ett prognostiserat överskott om 1,0 mnkr.

Seniorboende med aktivitetscenter kan inrättas genom en omvandling av dagens trygghetsboenden under 2017 och seniorboenden under 2018. Äldreförvaltningen har tagit fram ett förslag, vilket beslutas av äldrenämnden, för hur stadens aktivitetscenter kan utformas bland annat avseende målsättning, öppettider och innehåll.

I stadens budget 2017 har äldrenämnden fått i uppdrag att ta fram ett långsiktigt program kring framtidens äldreomsorg. Vid en precisering av uppdraget har detta utvecklats till ett program för en "äldrevänlig stad", vilket ger en bredare ansats än att enbart beröra omsorgen av äldre. Arbetet ska således gälla alla äldre, oavsett om de har äldreomsorg eller inte, vilket i förlängningen kommer att innebära en bred samverkan med samarbetspartners. Ett förslag kring det fortsatta arbetet kommer att lämnas till äldrenämnden i november.

Utvecklingsarbetet inom hemtjänsten kommer att öka den enskildes inflytande över hur och när hemtjänstinsatser utförs samt förbättra beställares och utförarens samverkan runt den enskildes behov. Förvaltningen har utarbetat anvisningar för beställning, genomförandeplan och uppföljning och även tagit fram informationsmaterial kring detta. Äldreförvaltningen har under perioden även påbörjat en uppföljning av implementeringen samt praktiskt stöttat verksamheterna i det nya arbetssättet.

Mellan januari till juli har förvaltningens inspektörer hanterat 89 ärenden och genomfört 21 inspektioner. Äldreförvaltningens kvalitetsobservatörer har fokuserat på observationer i de kommunala hemtjänstverksamheterna samt i de tre akademiska noderna.

I pilotprojektet för ett tryggt mottagande i hemmet har ett nittiototal äldre personer fått hjälp av trygghetsteamet. Under årets andra tertial har uppföljningen och utvärderingen av utvecklingsarbetet färdigställts.

Äldreförvaltningen deltar i Storstockholms (tidigare KSL) arbete med att ta fram ett förslag till överenskommelse med Stockholms läns landsting om överföringen av ansvaret för hemsjukvård i ordinärt boende. Parallellt pågår ett arbete inom staden med att utreda en framtida organisering av hemsjukvården vid ett övertagande.

Inom Stockholms Trygghetsjour fortsätter arbetet med tekniskskiftet från analog till digital larmkedja. Upphandlingen av digital larmmottagning avslutades under årets andra kvartal och ska tas i drift under hösten. Under juli månad inträffade en omfattande vattenskada i lokalen på Medborgarplatsen. Arbetet med att återställa lokalen pågår och kommer att fortsätta under hösten vilket har inneburit en tillfällig förtätning av arbetsplatserna för att undvika en evakuering.

Projektet DigIT arbetar med frågor om hur ökad digitalisering inom vård och omsorg möjliggör förändring av vård- och omsorgsarbetets innehåll. Under tertialet har projektet DigIT avslutat kurser i grundläggande datorkunskap, IT i vård och omsorg, bildhantering samt språkbudsutbildningar och cirkelledarutbildningar.

Stockholm Digital Care har under perioden påbörjat ett test med en sängsensor som larmar

när någon kliver ur sängen. På ett temamöte om välfärdsteknik fick 40 seniorer träffa företag och ge sina synpunkter på hur företagens produkter kan utvecklas för att bättre passa äldre.

Förvaltningen arbetar aktivt med forsknings och utvecklingsprojekt i samarbetet med högskolor, näringsliv och andra intressenter i syfte att de äldre i staden kan få ökade möjligheter att leva ett aktivt och hälsosamt liv under trygga förhållanden.

Äldreförvaltningen har tagit fram nya riktlinjer för bidragsgivning till ideella organisationer som bedriver aktiviteter för äldre. Syftet med bidraget är att äldre personer ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och målsättningen med de nya riktlinjerna är att fördelningen av bidrag ska vara rättvis och transparent och ge en ökad förutsägbarhet och kontinuitet för föreningarna.

Förvaltningen har ansvarat för genomförandet av övergripande utbildning, fortbildning och kompetensutveckling för vård- och omvårdnadspersonal samt personal inom myndighetsutövning. Förvaltningen har fått medel för att bedriva ett pilotprojekt avseende vård- och omsorgsutbildning som kombineras med undervisning och stöd i svenska. I samband med tertialrapport ett sökte förvaltningen medel ur Kompetensutvecklingssatsningen för fyra utbildningssatsningar. Alla ansökningar har beviljats och har startats eller kommer att starta under hösten.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom förvaltningens arbete med att förbättra och säkra kvaliteten inom äldreomsorgen samt planeringen med framtidens boenden för äldre.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

 Uppfylls helt

Analys

I de fall som barns uppväxtvillkor berörs direkt eller indirekt av det arbete som äldreförvaltningen utför vad gäller riktlinjer, utredningar, projekt, remissvar med mera ska barnperspektivet vägas in.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Analys

I äldre- och socialnämndens utredning om äldre i hemlöshet presenterades ett antal förslag på åtgärder. Ärendet ”Riktlinjer för ärendansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och

familjeomsorg, omsorgen om äldre personer och personer med funktionsnedsättning” beslutades i äldrenämnden den 20 juni 2017. Äldreförvaltningen utreder nu, i samarbete med socialförvaltningen, förutsättningarna för att tillskapa ett utredningsboende för gruppen. Utredningen beräknas kunna presenteras i äldrenämnden, respektive socialnämnden, i november 2017.

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en tillgänglig och jämlik äldreomsorg

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Äldre i Stockholm upplever att de har jämlika livsvillkor.

Analys

Tillgänglig och jämlik omsorg är en del av äldreomsorgens fundament och säkerställs genom det fortsatta arbetet med att sprida äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier. En jämställd omsorg kommer att lyftas fram i undervisningen på arrangerade grundutbildningar, introduktionsutbildningar samt seminarium för stadens medarbetare.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

 Uppfylls helt

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel genomförda åtgärder inom ramen för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)				100 %		100 %	100 %	2017

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en trygg och jämlik äldreomsorg

 Uppfylls helt

Beskrivning

Informationsinsatserna som tas fram ska göras tillgängliga för äldre personer och personer med funktionsnedsättningar. De ska också finnas tillgängliga för de vanligaste språkgrupperna i staden. På så sätt får alla invånare jämlika förutsättningar att kunna söka äldreomsorg.

Förväntat resultat

Stadens äldre upplever att äldreomsorgen är trygg och jämlik

Analys

Stockholm är förvaltningsområde för den finska minoriteten vilket ger sverigefinnar särskilda rättigheter i staden. Bidrag har givits till Sverigefinnarnas samrådsgrupp i Stockholm så att de kan fortsätta bedriva väntjänst för finsktalande äldre i Stockholm. I samarbete med stadsdelsförvaltningarna fortgår arbetet med att informera den sverigefinska minoriteten om deras rättigheter utifrån lagen om de nationella minoriteterna och minoritetsspråken. Bland annat pågår planering för en anhörigdag för finsktalande samt utbildning för biståndshandläggare.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för bostadsbyggandet kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom förvaltningens arbete med boendeplaneringen för äldre och utredningen Äldres boende i Stockholms stad (ÄBO).

Nämndmål:

Äldres behov av olika boendeformer är tillgodosedda

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det finns ett brett utbud av boendeformer för äldre.

Analys

Årets boendeplanering

Befolkningen i åldersgruppen 65 år och äldre ökar kraftigt vilket kommer att innebära en ökad efterfrågan på olika former av bostäder för äldre. Äldreförvaltningen har inlett arbetet med att samordna den årliga stadsövergripande boendeplaneringen med fokus på nödvändiga åtgärder för att möta den kommande efterfrågan av platser på vård- och omsorgsboende.

Seniorboenden med aktivitetscenter

Seniorboende med aktivitetscenter ska inrättas vilket ska ske genom omvandling av dagens trygghetsboenden under 2017 och seniorboenden under 2018. Stadsdelsnämnderna ska ansvara för boendenas aktivitetscenter genom att bekosta lokaler, personal och verksamhet. Förvaltningens förslag till hur aktivitetscenter ska utformas avseende exempelvis målsättning, öppettider och innehåll antogs av äldrenämnden den 25 april 2017. Äldreförvaltningen följer implementering av de nya kriterierna.

Utredning om boende för äldre

En utredning kring profil-, intressent- och korttidsboende har genomförts i samarbete med ett antal stadsdelsförvaltningar. I utredningen redovisas bland annat vilka behov som framkommit inom de olika boendeformerna, utvecklingsområden och förslag till åtgärder.

Med tanke på den demografiska utvecklingen bedöms att behovet av platser på dessa boendeformer kommer att öka men att nya arbetssätt och organisationsformer kan förändra behovsbilden. Utredningen antogs av äldregruppen den 20 juni 2017.

Servicehus

Inom ramen för utredningen om servicehus har bland annat frågan om ett enhetligt ersättningssystem samt införande av valfrihet och central köhantering för stadens servicehus setts över. Slutrapporten godkändes av äldregruppen den 25 april 2017. Arbetet med att ta fram ett centralt köhanteringssystem för servicehus har nu inletts. Arbetet sker i samarbete med systemleverantörerna Tieto och planeras vara klar i samband med den nya versionen av sociala system som släpps hösten 2017.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom förvaltningens samarbete med den idéburna sektorn.

Nämndmål:

Idrott- och fritidsaktiviteter för äldre erbjuds

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ökade möjligheter för äldre att delta i aktiviteter utifrån förutsättningar och önskemål.

Analys

Nya riktlinjer för bidragsgivning

Äldreförvaltningen har tagit fram nya riktlinjer för bidragsgivning vilka äldregruppen fattade beslut om 20 juni 2017. Äldregruppen kan bevilja ekonomiskt bidrag till ideella organisationer som bedriver aktiviteter för äldre. Syftet med bidraget är att äldre personer ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället. Målsättningen med de nya riktlinjerna är att fördelningen av bidrag ska vara rättvis och transparent och öka en ökad förutsägbarhet och kontinuitet för föreningarna. Förutsättningarna kan påverkas av den årliga budgeten för bidragen antalet sökande organisationer.

Idéburna sektorn

Den idéburna sektorn innefattar de föreningar och organisationer som ingår i den överenskommelse som gjorts mellan sektorn och Stockholms stad. Inom ramen för Överenskommelsen har ett utvecklingsarbete genomförts under året. En arbetsgrupp har skapats med representanter från sektorn samt från äldre- och socialförvaltningen. De har bland

annat påbörjat arbetet med att bygga upp en webbportal i syfte att stärka kommunikationen och underlätta arbetet inom sektorn.

Seniorboende/trygghetsboende med aktivitetscenter

I budget för 2017 anges att trygghetsboende med aktivitetscenter ska inrättas. Förslag till hur stadens aktivitetscenter ska utformas har tagit fram och antagits av äldrenämnden den 25 april 2017. Centrets huvudsakliga uppgift är att ordna aktiviteter och främja social gemenskap, motverka otrygghet samt bidra till fysisk aktivitet för de boende i senior/trygghetsboendet och äldre i närområdet. Ambitionen är att aktivitetscentret blir en levande mötesplats som främjar ett aktivt och hälsosamt åldrande hos de äldre. Inrättandet av aktivitetscenter kan öka möjligheten till fysisk aktivitet och deltagande i fritidsaktiviteter i seniorboendets närområde.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas. Denna bedömning har dels gjorts genom förvaltningens samarbete med de ideella organisationerna men också genom bidragsgivningen till dessa.

Tillsammans med kulturförvaltningen planeras och arrangeras en kulturdag för personer med demenssjukdom som fortfarande bor kvar hemma. Kulturdagen hålls 17 november i Kulturhuset och externa samarbetspartners är Svenskt Demenscentrum, Alzheimerfonden och Demensförbundet.

Nämndmål:

Kultur och andra aktiviteter för äldre erbjuds

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Ökade möjligheter för äldre att delta i aktiviteter utifrån förutsättningar och önskemål.

Analys

Under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet *1.5 Stockholmnas har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla* nämns de aktivitetscenter som kan inrättas i befintliga trygghetsboenden, liksom de nya riktlinjerna för bidragsgivning samt arbete tillsammans med de ideella organisationerna. Dessa aktiviteter riktas inte enbart mot idrott och fritid utan kommer att spela en motsvarande roll vad gäller kultur och eget skapande.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Lära av goda exempel inom den idéburna sektorn	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

 Uppfylls helt

Analys

Under detta mål återfinns den övervägande delen av det stadsövergripande arbete som äldreförvaltningen bedriver. Målet innebär att Stockholms äldre ska få en trygg ålderdom och att den omsorg som stadens äldre får ska vara av god kvalitet. Genom förvaltningens arbete med att samordna utvecklingen av äldreomsorgen i staden, i dialog med stadsdelsförvaltningarna, skapas förutsättningar för en jämlik och trygg äldreomsorg med god kvalitet.

Innan ett projekt eller en förändring startar har detta föregåtts av ett analysarbete av utvecklingsbehov och förväntade effektmål. En annan viktig aspekt är resurseffektivitet, vilket många gånger handlar om att skapa samordningsvinster. Genom att ta tillvara erfarenheter från de pilotprojekt som äldreförvaltningen ansvarar för kan implementeringen av ett framgångsrikt arbetssätt för hela staden underlättas.

De kvalitetskrav som styr äldreomsorgen följs upp genom verksamhetsuppföljningar, brukarundersökningar, inspektioner och kvalitetsobservationer vilket samordnas av äldreförvaltningen. Resultaten återkopplas till respektive stadsdelsförvaltning som underlag i utvecklingsprocessen mot en trygg äldreomsorg av god kvalitet.

Ovanstående i kombination med att äldreförvaltningen kommer att genomföra de aktiviteter som beslutats i budget 2017 bedömer förvaltningen att målet kommer att uppfyllas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Bostadsförmedling i Stockholm AB och de kommunala bostadsbolagen ska i samråd med äldrenämnden och stadsbyggnadsnämnden ta fram en strategi för att öka de äldres tillgång till bostadsbeståndet med fokus på ökad tillgänglighet och effektiv bostadsanpassning	2017-01-01	2017-12-31	
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna genomföra en genomlysning av de kommunala hemtjänstutförarnas effektivitet, organisation och utvecklingsmöjligheter	2017-01-01	2017-12-31	
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden samordna och följa processen med kommunalisering av hemsjukvården samt utreda kostnaderna för att ta emot delegeringar från landstinget. I arbetet ska erfarenheterna av kommunaliseringen av hemsjukvården inom LSS-verksamheten tas till vara	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Äldreförvaltningen deltar i Storstockholms (tidigare KSL) arbete med att ta fram förslag till överenskommelse med Stockholms läns landsting om överföringen av ansvaret för hemsjukvård i ordinärt boende. Parallellt pågår ett arbete inom staden under ledning av stadsledningskontoret med att utreda organiseringen av hemsjukvården vid ett övertagande av ansvaret.			
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden utveckla "hitta och jämför service" så att det bland annat ska bli möjligt att söka efter idéburna och icke-vinstdrivande aktörer och	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
intressentboende			
Analys Äldreförvaltningen har påbörjat ett samarbete med stadsledningskontoret om en utveckling inom området.			
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden, stadsdelsnämnderna och Micasa Fastigheter i Stockholm AB utreda vilka av de fastigheter som används som sär-skilda boenden kan omvandlas till trygghetsboende med aktivitetscentra. De ekonomiska effekterna ska särskilt belysas	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Ärendet "Boendeplan 2018 med utblick mot 2040" beslutades på äldrenämndens sammanträde i april. I detta ärende behandlas frågan om trygghetsboende med aktivitetscentra. Se vidare under mål 1.4.			
  Servicenämnden ska i samverkan med äldrenämnden och stadsdelsnämnderna se över kommunikationsvägar, resurser och arbetssätt för att förbättra information och kontaktvägar mellan stadens olika aktörer i äldre frågor. Detta för att förbättra dialogen och servicen för medborgare och brukare	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Äldre direkt, som är organiserat under serviceförvaltningen har tagit initiativ till ett samarbete med bland annat äldreförvaltningen i frågan.			
  Socialnämnden ska i samarbete med äldrenämnden utreda förutsättningarna för uppstartandet av ett utredningsboende för äldre i hemlöshet. Äldre personer med eller utan missbruksproblematik som lever i hemlöshet eller som riskerar att bli hemlösa	2017-01-01	2017-12-31	
Analys En utredning av förutsättningarna för att tillskapa ett utredningsboende pågår och beräknas vara klar till äldrenämnden och socialnämnden i november 2017.			
  Äldrenämnden ges i uppdrag att utreda hemtjänstersättningen för insatser utförda av anhörigvårdare	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Ärendet "Hemtjänstersättning för insatser som utförs av anställda anhörigvårdare" beslutades på äldrenämndens sammanträde i mars.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna ta fram förslag på hur en utökad kommunikation om boende för äldre kan utformas	2017-01-01	2017-12-31	
  Äldrenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med stadsdelsnämnderna utreda införande av enhetlig ersättning och samlat kösystem för servicehusen	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Ärendet "Slutrapport från utredning av servicehus" beslutades på äldrenämndens sammanträde i april. Se vidare under mål 1.4			
  Äldrenämnden ska som projektägare i Digital Demo Stockholm fungera som kravställare till förslag på öka tillgängligheten för hemtjänsten och ökad trygghet för den äldre genom smarta lös	2017-01-01	2017-12-31	
Analys En test av mjukvaran från fem olika företag ska genomföras tillsammans med Open Lab i september. De som ska genomföra testen är kommunala och privata hemtjänstföretag från stadsdelsförvaltningen Enskede-Årsta-Vantör.			
  Äldrenämnden ska ta fram ett långsiktigt program kring framtidens äldreomsorg	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Förvaltningen har påbörjat planeringen med att ta fram ett långsiktigt program för en äldrevänlig stad. Mer information finns under mål 1.7.			
  Äldrenämnden ska utifrån de äldres perspektiv följa upp effekterna	2017-01-01	2017-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
av upphörandet av anhörig- och objektanställningar från och med den 1 januari 2017			
Analys Arbetet med att följa upp eventuella effekter för de äldre pågår inom äldreförvaltningen.			

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet

Uppfylls helt

Beskrivning

Äldrenämnden ansvarar för stadsövergripande frågor rörande äldreomsorg. I dialog med stadsdelsnämnderna samordnar och utvecklar nämnden äldreomsorgen i staden.

Nämndens ansvar omfattar bland annat att samordna planering av vård- och omsorgsboenden, inspektion av stadens äldreomsorg, att anordna övergripande kompetensutveckling samt att genomföra centrala upphandlingar och förvalta stadsövergripande avtal inom äldreomsorgen. Under kommentarerna till detta mål redovisas nämndens arbete mer utförligt.

Förväntat resultat

Äldre i Stockholm är nöjda och trygga med äldreomsorgen

Analys

Äldrevänlig stad

I stadens budget 2017 har äldrenämnden fått i uppdrag att ta fram ett långsiktigt program kring framtidens äldreomsorg. Vid senare precisering av uppdraget har detta utvecklats till ett program för en "äldrevänlig stad", vilket därmed ger en bredare ansats än att enbart beröra omsorgen av äldre. Arbetet ska således gälla alla äldre, oavsett om de har äldreomsorg eller inte, vilket i förlängningen kommer att innebära samverkan med flera interna och externa samarbetspartners.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med en plan för hur arbetet med att ta fram ett långsiktigt program för en äldrevänlig stad kan genomföras. I detta tidiga förberedelsearbete förs en dialog med utsedda representanter från Kommunstyrelsens pensionärsråd. Under september månad kommer två workshopar att arrangeras, en riktad till stadens äldre och en riktad till stadsdelsförvaltningarna och yrkesverksamma aktörer inom staden. Ett ärende med förslag på fortsatt arbete lämnas till äldrenämnden i november.

Utveckling av hemtjänst

Projektet om utveckling av hemtjänst har utmynnat i anvisningar för beställning, genomförandeplaner och uppföljning inom hemtjänsten. Syftet med utvecklingsarbetet har varit att öka den enskildes inflytande över hur och när hemtjänstinsatser utförs samt att förbättra beställares och utförares samverkan runt den enskildes behov.

Under året har förändringsledare och chefer utbildats i de nya anvisningarna vilka har distribuerats till verksamheten tillsammans med tillhörande arbetsmaterial. En majoritet av

hemtjänsten, såväl beställare som utförare, bedöms nu vara redo för införandet. Då det handlar om nya arbetssätt är det av stor vikt att implementeringen får ta den tid som krävs. Utbildningarna har hittills nått tre fjärdedelar av alla utförare vilka hanterar 90 procent av all hemtjänst som utförs i staden. Äldreförvaltningen har under perioden även påbörjat en uppföljning av implementeringen samt praktiskt stöttat verksamheterna i det nya arbetssättet. Utifrån behov kommer fler utbildningstillfällen att anordnas.

Arbetet med att göra förändringar i de sociala systemen (Paraplysystemet) för att stödja utvecklingen av hemtjänst har påbörjats. Förändringarna gäller beställningar och genomförandeplaner. Arbetet sker i samarbete med systemleverantörerna Tieto och planeras vara klar till releasen av sociala system våren 2018.

Granskning av hemtjänstföretag

Ett nytt förfrågningsunderlag har tagits fram och godkänts. På grund av stora förändringar av uppdraget så har samtliga befintliga utförare sagts upp. Inför den kommande upphandlingen har en särskild satsning gjorts på granskning av utförande och kvalitetssäkring. På förekommen anledning har ca 30 företag granskats. Merparten av dessa granskningar visade på brister och företagen har inkommit med åtgärdsplaner. Bristerna rör bland annat utbildningsnivå, dokumentation, tidsregistrering, brister i kvalitetsledningssystem och kompetensutvecklingsplaner. En del företag följer inte arbetstidslagen. Andra exempel är att ansvarig för dagliga driften inte finns på företaget i den omfattning som uppdraget kräver.

Äldreförvaltningen går också igenom resultatet av individuppföljningarna som sker på stadsdelsförvaltningarna.

Kvalitetsobservationer

Äldreförvaltningens kvalitetsobservatörer har fokuserat på observationer i de kommunala hemtjänstverksamheterna samt i de tre akademiska noderna Serafen, Mälarbacken och Stureby vård- och omsorgsboende.

Kvalitetsregistret BPSD (beteendemässiga och psykiska symtom vid demenssjukdom)

Hittills i år har 36 BPSD-administratörer utbildats och två nätverksträffar har genomförts. Detta i syfte att ge inspiration och informera om förändringar i det centrala registret.

Riktlinjer för biståndshandläggning

Stadens riktlinjer för biståndshandläggning har reviderats och antogs av äldrenämnden den 23 maj 2017. Behovet av att revidera riktlinjerna har bland annat föranletts av införandet av ramtid vid beslut om hemtjänst.

Stockholms trygghetsjour

Inom Stockholms Trygghetsjour fortsätter arbetet med teknikskiftet från analog till digital larmkedja. Arbetet med utbyte till digitala trygghetslarm fortsätter och vid halvårsskiftet återstår enbart 25 % av de trygghetslarm som är kopplade till det fasta telefonnätet. Upphandlingen av digital larmmottagning avslutades under årets andra kvartal och ska tas i drift under hösten.

Inom avdelningen finns en aktiv avvikelshantering som innefattar både interna och externa avvikelser. Interna avvikelser är en egenkontroll av rutiner och arbetssätt inom avdelningen som kan leda till en översyn av arbetssätt och rutiner. Externa avvikelser kopplas vidare till berörda verksamheter för åtgärd.

Under juli månad inträffade en omfattande vattenskada i lokalen på Medborgarplatsen. En sprinkler utlöstes, stora mängder vatten rann ut och cirka 40% av lokalen skadades. Arbetet med att återställa lokalen pågår och kommer att fortsätta under hösten. Detta har inneburit en tillfällig förtätning av arbetsplatserna för att undvika en evakuering,

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fortsatt arbete med specialiserade hemtjänstgrupper och genomförande av multiprofessionellt arbetssätt	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Under året har besök gjorts hos specialiserade hemtjänstgrupper i syfte att hitta och lyfta goda exempel. I projektet multiprofessionellt arbetssätt har en satsning genomförts tillsammans med landstinget gällande utbildningsseminarier kring Samordnad Individuell Planering (SIP).			
 Fortsatt implementering av nationellt fackspråk i hälso- och sjukvårdsjournalen samt utökat e-hälsouppdrag till processledarna gällande NPO och kvalitetsregister	2017-01-01	2017-12-31	
 Planera och genomföra utbildning för kollegial observation	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Äldreförvaltningens kvalitetsobservatörer har under perioden fortsatt att stötta personal i de verksamheter som genomgått utbildning i kollegial observation. Program för höstens utbildningar har utarbetats och inbjudan är utskickad.			
 Äldrenämnden och socialnämnden ska leda arbetet med att implementera det reviderade programmet för stöd till anhöriga	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Flera aktiviteter har genomförts under året för att implementera programmet för stöd till anhöriga och detta kommer att fortsätta under hösten. Bland annat har en utbildning som riktar sig till stadens alla chefer genomförts och material och broschyrer har uppdaterats utifrån programmet.			
 Äldrenämnden ska ha ett system för uppföljning av äldreomsorgen som kontrollerar brister och utvecklar kvaliteten samt även fungerar stödjande genom spridande av goda exempel	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Kommunfullmäktige fattade beslut om en ny uppföljningsmodell för äldreomsorgen inom staden den 12 juni 2017. Den förnyade uppföljningsmodellen ska ge strukturkvalitet, processkvalitet och resultatqualitet. Förvaltningen har tagit fram en plan för implementering för såväl genomförande av uppföljning som resultatredovisning. Arbetet med implementering kommer att bedrivas i samarbete med stadsdelsförvaltningarna och synpunkter kommer att inhämtas från Branschråd och KPR. Socialförvaltningen informeras kontinuerligt om arbetet.			
  Äldrenämnden ska i samarbete med stadens kvinnojourer ta fram ett informationsmaterial om våld i nära relation riktat mot äldre	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har inlett ett samarbete med Unizon vilket är en paraplyorganisation för kvinnojourer, tjejjourer och andra stödverksamheter som arbetar för ett samhälle fritt från våld..			
 Äldrenämnden ska i samverkan med hälso- och sjukvårdsförvaltningen bedriva arbete med att implementera utvecklingsarbetet med "Tryggt mottagande i hemmet"	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Vid stadsdelsförvaltningarna Bromma, Hägersten-Liljeholmen och Kungsholmen, vilka ingår i piloten för utvecklingsarbetet Tryggt mottagande i hemmet, har ett nittiotial äldre personer fått hjälp av trygghetsteam. Under tertialet har uppföljningen och utvärderingen av utvecklingsarbetet färdigställts. Detta har gjorts via intervjuer och/eller enkäter till de äldre, närstående, vård- och omsorgsaktörer och via analyser av data från befintliga vård- och omsorgsdatabaser. Resultatet av ovanstående kommer att ligga till grund för utvecklingen och implementeringen av arbetet med "Tryggt mottagande i hemmet".			
 Äldrenämnden ska i samverkan med Svenskt demenscentrum fortsätta utvecklingsarbetet med pilotstudien "Kvalitetsmärkning av demenskompetens". I arbetet ingår även att följa upp och utvärdera utvecklingsarbetet inför eventuell spridning inom hela staden	2017-01-01	2017-12-31	
Analys			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Pilotprojektet "Kvalitetsmärkning av demenskompetens i Stockholms stad" har genomförts enligt plan i en stadsdelsförvaltning och samtliga fyra steg är avklarade. Stiftelsen Äldrecentrum genomför en utvärdering och rapporten beräknas vara klar efter sommaren 2017. I pilotprojektet har även en halvdags utbildning genomförts för stadsdelsförvaltningens biståndshandläggare.			

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom användandet av kravmärkta produkter, energisnål belysning samt att Stockholms Trygghetsjour leasar bilar som drivs med miljödiesel.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningens energianvändning är begränsad till den som används vid förvaltningskontoret och vid Stockholms trygghetsjour. Förvaltningens ambition är att i så hög utsträckning som möjligt använda energisnål belysning. Kravmärkta produkter ska användas så långt detta är möjligt. Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom detta kommer att uppfyllas.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen arbetar för en minskad miljöpåverkan genom att hyra moderna lokaler med energisnåla armaturer och IT-utrustning med energisparläge. De livsmedel som köps in i form av kaffe, te och frukt är ekologiska. Äldreförvaltningen använder sig av "säker utskrift" och hanterar i möjligaste mån dokument digitalt i syfte att undvika en hög pappersförbrukning.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

De bilar som äldreförvaltningen använder sig av finns inom Stockholms Trygghetsjour. Dessa bilar är miljöanpassade i högsta möjliga grad, dock med hänsyn till att verksamhetens uppdrag avseende driftsäkerhet och tillgänglighet ska kunna uppfyllas.

Nämndmål:

Äldrenämndens transporter ska vara miljöanpassade

 Uppfylls helt

Analys

De bilar som används inom Stockholms Trygghetsjour är utrustade med det miljövänligare, odubbade däckalternativet. Stockholms Trygghetsjour leasar för teknikenheten och jourpatrullen sex specialfordon som drivs med miljödiesel. Samtliga bilar är utrustade med alkolås.

Stockholms Trygghetsjour har köpt in en elbil för att kunna bedöma om kraven för att utföra verksamhetens uppdrag avseende driftsäkerhet och laddningsstationernas tillgänglighet uppfylls.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom Stockholms Trygghetsjourns nya lokaler vilka ger en minskad elförbrukning samt bättre möjligheter för återvinning.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till en minskad miljöpåverkan

 Uppfylls helt

Analys

Stockholms Trygghetsjour sitter i relativt nya, moderna lokaler som ger en minskad elförbrukning samt bättre möjligheter för återvinning. Delar av lokalerna som kök och konferens samutnyttjas med andra verksamheter i staden.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen har en relativt låg miljöpåverkan då en stor del av verksamheten är administrativ. I de två administrativa lokaler som förvaltningen förfogar över så eftersträvas en så miljövänlig källsortering som möjligt.

Sedan januari 2014 har äldrenämnden gått över till digitala utskick av ärenden. Utlämnande av allmänna handlingar på begäran från allmänheten sker enligt nya rutiner i digital form och

en handling i pappersform utlämnas endast när det är särskilt motiverat.

Förberedelser pågår för att under 2018 kunna hantera allt dokumentarbete i två nya system: E-dok och E-arkiv. Två system som är gemensamma för samtliga nämnder och bolag i Stockholms stad.

Nämndmål:

Äldreförvaltningen arbetar för att införa källsortering av hushållsavfall.

 Uppfylls helt

Analys

I och med att äldreförvaltningen under årets första tertial infört sopsortering i förvaltningens samtliga lokaler bedömer förvaltningen att nämndmålet kommer att uppfyllas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Äldreförvaltningen ska införa källsortering i samtliga lokaler förvaltningen hyr	2017-04-21	2017-12-31	
Analys Äldreförvaltningen har under årets första tertial infört källsortering i de administrativa lokalerna i Farsta och i Stockholms trygghetsjours lokaler i Söderhallarna.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen har en relativt låg miljöpåverkan då en stor del av verksamheten är administrativ. Stadens riktlinjer för upphandling och inköp följs och miljömärkta eller ekologiska varor väljs i så stor utsträckning som möjligt.

Nämndmål:

Stadens riktlinjer för miljömärkta eller ekologiska varor ska följas.

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen följer stadens riktlinjer vad gäller inköp av miljömärkta och ekologiska varor.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen i övrigt har en relativt låg miljöpåverkan då en stor del av verksamheten är administrativ. Äldreförvaltningens inspektörer lyfter vid sina granskningar förbättringsområden vad gäller t.ex. exempel möblering, växter och belysning. Miljöaspekten ingår även som en del i de upphandlingar av äldreomsorg som äldreförvaltningen arbetar med.

Genom detta arbete bedömer äldreförvaltningen att målet är uppnått.

Nämndmål:

Inomhusmiljön i äldreförvaltningens lokaler ska vara god.

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen arbetar kontinuerligt med att förbättra inomhusmiljön i de två administrativa lokaler som förvaltningen hyr. Under året har luftkvaliteten kontrollerats både i Stockholms trygghetsjourners lokaler belägna på Södermalm samt på Äldreförvaltningens huvudkontor i Farsta Centrum. En ljudmätning har gjorts i Stockholms trygghetsjourners lokaler och ljudisolerande åtgärder genomförs under hösten i samråd med akustikexpertis. Vidare har förvaltningskontoret i Farsta genomfört en ergonomigenomgång med företagshälsovården samt inventerat och åtgärdat belysningen kopplad till samtliga arbetsplatser.

Under året har också skyddsronde i lokalerna genomförts med skyddsombud, lokalansvariga samt förvaltningschef.

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom att förvaltningen anordnar utbildningar för äldreomsorgens personal, medverkar i innovativa projekt samt att budgeten hålls.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas. Förvaltningen har arbetat aktivt med forsknings- och utvecklingsprojekt i samarbetet med högskolor, näringsliv och andra intressenter i syfte att de äldre i staden ska få ökade möjligheter att leva ett aktivt och hälsosamt liv under trygga förhållanden.

Nämndmål:

Äldrenämnden följer och verkar för utveckling inom eHälsoområdet och utvecklingen av eHemtjänst

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningsobjekt för eHälsa

Ett löpande arbete pågår med att uppdatera information från de olika eHälsosystemen som exempelvis NPÖ (Nationell Patient Översikt), WebCare med flera. Ny och reviderad information kommer att läggas ut på stadens gemensamma samarbetsyta eHälsa.

Flytt av e-tjänster till ny plattform

Under 2018 måste alla e-tjänster i staden flyttas till en ny plattform.

Omsorgsdagboken, som är en e-tjänst för äldre och deras anhöriga, planeras flyttas till en ny plattform under hösten 2017. I samband med flytten kommer förbättringar av e-tjänsten att genomföras.

E-tjänsten ”Beräkna preliminär avgift”, har under perioden flyttats till den nya plattformen för stadens e-tjänster.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kommunstyrelsen och Äldrenämnden ska genom strukturerad samverkan med representation från Socialnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla e-hälsoområdet lokalt, regionalt och nationellt	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden ska främja innovation och utveckling inom äldreomsorgsområdet

 Uppfylls helt

Analys

EIT-Health

Förvaltningen har fortsatt arbetet med inom EIT. I maj deltog förvaltningen på ett möte i Köpenhamn för den skandinaviska nodens partners inom offentlig sektor. Mötet hölls i Köpenhamn med syftet att få ett gemensamt erfarenhetsutbyte i Norden och för att se om det finns möjlighet att göra gemensamma projektansökningar. Stockholm stad är värd för ett uppföljande möte i september.

Inom projektet Care är förvaltningen involverad i ett samarbete med Karolinska Institutet för att ta fram en webbutbildning för omsorgspersonal och anhörigvårdare i Europa. I projektet Wellbeing for seniors kommer aktiviteter för att öka kvaliteten på genomförandeplanerna att påbörjas under hösten.

Dig-IT

Under tertialet har projektet Dig-IT avslutat kurser i grundläggande datorkunskap, IT i vård och omsorg, bildhantering samt språkombudsutbildningar och cirkelledarutbildningar. De studiecirklar i att använda surfplatta som genomförts har väckt intresse bland äldreomsorgens personal. Totalt har drygt 200 personer deltagit i kompetensutveckling under årets andra tertial.

Cirka 130 DigIT-ombud har deltagit i nätverksträffar där myndigheten för tillgänglig media presenterat sin verksamhet. Ett chefsseminarium om jämställdhetsintegrering har genomförts i samverkan med Bromma stadsdelsförvaltning.

Ett nytt utbildningsavtal för hösten har tecknats med Åsö gymnasium. Avtalet omfattar 8 olika utbildningar, totalt 22 utbildningstillfällen. Upphandling av webbutbildningar har genomförts. Sju olika webbkurser kommer att erbjudas fr.o.m. september 2017.

Stockholm Digital Care (SDC)

Stockholm Digital Care har under perioden påbörjat sitt andra test med en sängsensor som larmar när någon kliver ur sängen. Ett företag väntar på att få genomföra ett test och ytterligare två företag väntar på att få träffa en testpanel för att få synpunkter på sina produkter. Utöver det har projektet presenterats på möten hos Storsthlm (tidigare Kommunförbundet i Stockholms län) och på en nätverksträff för e-Hälsosamordnare i regionen. I juni hölls ett temamöte på Tellus Fritidscenter om välfärdsteknik där 40 seniorer fick träffa företag och ge sina synpunkter på hur företagens produkter kan utvecklas för att bättre passa äldre.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Äldrenämnden ska arbeta för att ytterligare en akademisk nod kan skapas i ytterligare en stadsdelsnämnd.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Stadens tre akademiska noder arbetar vidare med högskolorna. En ytterligare stadsdelsförvaltning har visat intresse för att bli en akademisk nod och har börjat förberedelser för detta.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2 Stockholm är en företagsvänlig stad

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen anser att målet är uppnått i och med förvaltningens kontinuerliga samarbete med de privata aktörer som är aktiva i staden.

Nämndmål:

Äldreförvaltningen ska föra en kontinuerlig dialog med privata utförare av äldreomsorg.

 Uppfylls helt

Analys

Genom att förvaltningen samverkar med privata utförare i projekt och annat utvecklingsarbete så medverkar detta till att göra Stockholm till en företagsvänlig stad. Ett exempel är Stockholm Digital Care som stöttar små- och medelstora företag i regionen som utvecklar välfärdsteknik.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom de utbildningar som förvaltningen erbjuder anställda inom äldreomsorgen och de samarbetsprojekt som förvaltningen medverkar i för att höja kunskapsnivån.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb ♀	0 st			0 st	0 st	0 st	850 st	Tertial 2 2017
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar ♀	0 st			0 st	0 st	0 st	500 st	Tertial 2 2017
  Antal tillhandahållna platser för sommarjobb	2			2		2 st	8 500 st	2017
Analys Förvaltningen har tagit emot två ungdomar som arbetat under sommaren.								
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	0			0	0	0 st	900 st	Tertial 2 2017
  Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi ♀	2 st	2 st	0 st	2 st		2 st	8 500 st	2017

Nämndmål:

Äldrenämnden erbjuder aktiviteter och utbildning för fortsatt anställning inom äldreomsorgen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Möjliggöra för medarbetare som inte uppfyller mål om grundutbildning och språklig kompetens fortsatt anställning inom äldreomsorgen. Därutöver genomföra aktiviteter för att öka ungdomars vilja att studera vård- och omvårdnadsutbildning för att kunna arbeta inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

Ökat antal utbildad personal inom stadens äldreomsorg.

Analys

Samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen

Medel har beviljats från stadens kompetensutvecklingssatsning för ett pilotprojekt avseende en vård- och omsorgsutbildning som kombineras med undervisning och stöd i svenska. Utbildningen kommer att bedrivas i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen och startar under hösten. Utbildningen skiljer sig från tidigare satsningar genom att varje studerande får en individuellt upplagd plan för sina studier och även tillgång till en utbildningscoach som ska hjälpa till med motivation, studieteknik med mera. Utbildningen ska använda sig av blandad inläring med hjälp av lärarledda lektioner och digital inläring genom filmer, spel och uppgifter på webben.

Äldreförvaltningen har i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen medverkat till att ta fram en utbildningsmodell för trainees i äldreomsorgen.

Grundutbildning undersköterska

Under perioden har äldreförvaltningen fortsatt att erbjuda utbildning till undersköterska för medarbetare i egen regi. Äldreförvaltningen har tillhandahållit USK 1, 2, 3, 4, 5 under våren och under hösten förbereds kursstarter på ÅSÖ vuxengymnasium.

Vård- och omsorgscollege och verksamhetsförlagd utbildning

Samarbetet med vård- och omsorgscollege har fortsatt för att främja att fler ska vilja utbilda sig inom vård- och omsorgsycket samt att stärka bilden av äldreomsorgen. Äldreförvaltningen fortsätter arbetet med att skapa fler praktikplatser och platser på Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) tillsammans med Stockholmsområdets högskolor och stadsdelsförvaltningarna.

Förbättrad arbetssituation för biståndshandläggare och socialsekreterare

Stockholms stad har en handlingsplan för en förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare. Denna lyfter fram ett antal områden som behöver stärkas, bland annat introduktionsutbildning, fortbildning och administrativt stöd till handläggare. Under året har staden fortsatt arbetet med handlingsplanen genom att anordna utbildningsinsatser och seminarier för målgruppen.

Ansökan om pengar från kompetensutvecklingssatsningen

I samband med tertiärrapport ett sökte förvaltningen medel ur Kompetensutvecklingssatsningen för fyra utbildningssatsningar. Alla ansökningar beviljades och har startats eller kommer att startas under hösten. Satsningarna är följande:

- Basutbildning för undersköterskor. Detta är en utökning av ordinarie utbildningen till

undersköterska.

- Kompetenslyft för äldreomsorgen - Detta är en utbildning i vård och omsorg med extra stöd i svenska och med en utbildningscoach som ska stötta eleverna under kursens gång. Arbetsmarknadsförvaltningen och äldreförvaltningen driver projektet tillsammans och på kursen går både medarbetare från äldreomsorgen och personer som kommer från jobbtorg och arbetsförmedlingen.
- Kvalitetsmärkning av demensomsorg. Denna utbildning handlar om att enheter ska arbeta systematiskt med att höja organisationens kunskap och arbetssätt om demenssjukdomar och efter den insatsen märkas med stjärnor så deras kompetens tydliggörs.
- Kurs för biståndshandläggare om den äldre människan med demenssjukdom i ett socialt perspektiv.

Introduktionsutbildning för nyanställda biståndshandläggare

Äldreförvaltningen har under perioden genomfört en 4-dagars introduktionsutbildning för nyanställda biståndshandläggare. Även en introduktionsutbildning för vikarierande biståndshandläggare har genomförts i form av en heldagsutbildning.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.4 I Stockholm är det enkelt att utbilda sig genom hela livet

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom de vidareutbildningar som genomförts och de projekt som förvaltningen medverkar i.

Nämndmål:

Äldreförvaltningen ska ta fram utbildningar och föreläsningar för att ge medarbetarna förutsättningar att ge de äldre en trygg ålderdom och en äldreomsorg med god kvalitet.

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen arrangerar eller medarrangerar en rad olika vidareutbildningar inom äldreomsorgen. Detta gäller flertalet personalgrupper såsom biståndsbedömare, sjuksköterskor, omvårdnadspersonal, undersköterskor och chefer.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningens medarbetare ges inblick i ekonomin på förvaltningsmöten samt på arbetsplatsträffar för Stockholms trygghetsjour. Samtliga budgetansvariga chefer samt utsedda kontoansvariga följer månatligen upp ekonomin i samråd med ekonomichef.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,41 %			99,35 %		100 %	100 %	Tertial 2 2017
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,4 %			99,4 %		100 %	100 %	Tertial 2 2017
  Nämndens prognossäkerhet T2				0 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2017

Nämndmål:

Äldrenämndens verksamheter är kostnadseffektiva

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

En ekonomi i balans

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom förvaltningens arbete med värdegrunden och en hög medvetandegrad om diskriminering och mänskliga rättigheter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges inriktningsmål kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom förvaltningens arbete med värdegrunden och en hög medvetandegrad om diskriminering och mänskliga rättigheter.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	100 %				66 %	66 %	100 %	Tertial 2 2017

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys De ärenden som behandlas på Äldrenämnden ska innehålla en rubrik för jämställdhetsanalys. Om ärendet inte bedöms beröra kvinnor och män kan en standardskrivning användas. Detta ska ge till resultat att frågan om jämställdhet ställs vid framtagande av samtliga tjänsteutlåtanden. Detta börjar gälla från och med de ärenden som lämnas till äldrenämndens sammanträde i maj. Därmed har inga analyser genomförts under årets första tertial.								

Nämndmål:

Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg fri från diskriminering

 Uppfylls helt

Beskrivning

Under det kommande året ska äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier prägla äldreomsorgens arbete så den blir en naturlig del av det vardagliga arbetet. Värdegrunden skapar förutsättningar för en äldreomsorg fri från diskriminering. Äldreförvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att sprida information om äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier.

Förväntat resultat

Äldre i Stockholm har kännedom om äldreomsorgens värdegrund och värdighetsgarantier.

Analys

Förvaltningens arbete med att sprida information om äldreomsorgens värdegrund fortsätter och det material som tagits fram är efterfrågat och skickas ut till enheterna vid förfrågan. Förvaltningen förbereder en påminnelse till alla enheter om allt material som är framtaget om äldreomsorgens värdegrund och hur enheterna kan arbeta med äldreomsorgens värdegrund som bas för verksamheten.

Projektet DigIT har fortsatt sitt arbete med de tre principerna jämställdhet, tillgänglighet och likabehandling.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska etablera rutiner för jämställdhetsanalyser i enlighet med programmet för ett jämställt Stockholm	2017-01-01	2017-12-31	
Analys På äldrenämndens sammanträde i september kommer äldreförvaltningens remissvar om Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022 att behandlas. Efter att beslut tagits kommer äldreförvaltningen att starta arbetet med att integrera programmet i verksamheten inom de områden där förvaltningen har rådighet.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Stöd i arbetet med bra arbetsscheman

Kontakter och platsbesök har genomförts hos stadsdelsförvaltningar som påvisat ett aktivt arbete med effektivitet/ekonomi kring arbetsscheman. Vid besöken har flera utvecklingsförslag och goda exempel framkommit. Äldreförvaltningen planerar därför att anordna nätverksträffar under hösten där olika arbetssätt för att använda systemet optimalt kan förmedlas mellan verksamheter.

Heltid som norm

Stadsdelsförvaltningarna arbetar aktivt med så kallade företrädeslistor. Enligt tillgänglig statistik från PAS finns den största andelen av de som önskar heltid inom vård- och omsorgsboende. En projektgrupp kommer att starta med representanter från stadsledningskontoret och Kommunal som kommer att arbeta vidare med frågan. Äldreförvaltningen avvaktar samverkan med gruppen.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	73	72	73			82	83	2017
  Index Bra arbetsgivare 	75					85	faststäl- s 2017	2017
Analys Bra arbetsgivare är ett index som består av tre delindex med tre till fyra frågor vardera. År 2017 var förvaltningens index för Bra arbetsgivare 75 (år 2015 var index 86). Motsvarande värde för samtliga fackförvaltningar 2017 var 84. Jämföringsperspektivet är integrerat i indexet. Utfall finns endast på nämndnivå. Obs! Då förvaltningen har få chefer bör resultaten tolkas med försiktighet då varje enskild chef får stor inverkan på resultatet.								
  Index Psykosocial arbetsmiljö 	71					78	faststäl- s 2017	2017
Analys Psykosocial arbetsmiljö är ett index som består av tre delindex med tre till fyra frågor vardera. År 2017 var förvaltningens index för Psykosocial arbetsmiljö 71 (år 2015 var index 78). Motsvarande värde för samtliga fackförvaltningar 2017 var 77. Jämföringsperspektivet är integrerat i indexet. Utfall finns endast på nämndnivå.								
  Sjukfrånvaro 	4,3 %	2,2 %	4,7 %	4 %	4,2 %	4,2 %	tas fram av nämnd en	Tertial 2 2017
Analys Den genomsnittliga sjukfrånvaron under 12 månader (juli 2016 - juni 2017) uppgick till 4,3 %. Korttidsfrånvaron (dag1-14) uppgick till 1,5 %, sjukfrånvaro dag 15-180 till 1,4 % och dag 181-365 till 0,2 %. Vid måttillfället uppgick sjukfrånvaron som varat längre än 365 dagar till 1,2 %.								
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	1,5 %	1,9 %	1,3 %		1,8 %	1,8 %	tas fram av nämnd en	Tertial 2 2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden och i samråd med stadsdelsnämnderna erbjuda stöd och utbildning till stadsdelsnämnderna i arbetet med att skapa trygga anställningar, bra arbetsscheman och heltid som norm.	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Det pågår ett arbete, bland annat i form av platsbesök och nätverksträffar.			
  Kommunstyrelsen, socialnämnden och äldrenämnden ska utveckla samarbetet med de universitet och högskolor i regionen som utbildar socionomer i syfte att stärka kopplingen mellan verksamhet, praktik, utbildning och forskning.	2017-01-01	2017-12-31	

Nämndmål:

Äldrenämnden är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Uppfylls helt

Beskrivning

Äldreförvaltningen ska vara en hälsosam och attraktiv arbetsplats tillgänglig för alla. Chefer och medarbetare ska i enlighet med förvaltningens gemensamma värdegrund arbeta systematiskt och långsiktigt för att främja en god arbetsmiljö och förebygga risk för ohälsa på grund av organisatoriska och sociala förhållanden i arbetsmiljön. En god samverkan som inkluderar chefer och medarbetare, skyddsombud och fackliga företrädare är grunden för ett öppet arbetsklimat. Förvaltningen kommer att arbeta för att kompetensen inom genus- och hbtq-området ska öka. Medarbetarna vid äldreförvaltningen erbjuds subvention av friskvård, massage på arbetet, friskvårdstimme samt att delta i olika friskvårdsaktiviteter.

Förväntat resultat

Låg personalomsättning och låg sjukfrånvaro.

Analys

Resultaten från stadens medarbetarundersökning har presenterats och gåtts igenom både övergripande och på avdelnings- och enhetsnivå. Utifrån identifierade förbättringsområden samt områden där förvaltningen är mån om att vidmakthålla ett gott resultat har handlingsplaner upprättats och tidsplanerats. Arbetet sker inom hela förvaltningen och följs upp både på enhetsnivå och på förvaltningsnivå.

Medarbetarsamtal har genomförts och individuella utvecklingsplaner upprättats i samband med medarbetarsamtal.

Under våren startade Stockholms trygghetsjour utbildningssatsningen ”Talk map” som berör bemötande och kommunikation för avdelningen.

Förvaltningen arbetar ständigt med att följa och analysera sjukfrånvaron, både kort- och långtidssjukfrånvaro. Tecken på ohälsa och andra omständigheter som kräver insatser/anpassning följs upp och hanteras utifrån behov. Företagshälsovården anlitas för råd och stöd samt för insatser av olika slag. Förvaltningens genomsnittliga sjukfrånvaro under 12 månader (juli 2016 - juni 2017) uppgick till 4,3 %.

Medarbetarna ges möjlighet att delta i olika friskvårdsaktiviteter. Bland annat har

medarbetarna kunnat delta i Blodomloppet och i anordnad stadsvandring. Dessutom ges möjlighet att köpa rabatterat träningskort hos Friskis & Svette, SATS och stadens simhallskort. Vidare har anställda möjlighet att erhålla friskvårdsbidrag och friskvårdstimme. Andra personalförmåner är subventionerad massage på arbetet, frukt på jobbet samt flexibel arbetstid.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel medarbetare som har haft medarbetarsamtal under året	87,5 %	100	84	100 %		100 %		2017
 ♀ Andel medarbetare som har individuell utvecklingsplan som upprättats under året	100 %	100	100	100 %		100 %		2017

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Medarbetarenkätens resultat följs aktivt upp genom avdelningarnas handlingsplaner	2017-01-01	2017-12-31	
  Nämnden ska ta fram kompetensförsörjningsplaner på 3-5 års sikt med aktiviteter för innevarande år. Kommunstyrelsen ska utifrån nämndernas underlag tillsammans med berörda nämnder ta fram en strategi för den framtida kompetensförsörjningen i staden, med särskilt fokus på välfärdsyrken.	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom att förvaltningen låter frågor kring mänskliga rättigheter och diskriminering vara närvarande då utredningar och ärenden arbetats fram. Förvaltningen följer upp och åtgärdar eventuella tecken på diskriminering som kan framkomma i till exempel medarbetarenkäten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för att följa upp hbtq-personers upplevelser av verksamheternas utformning och bemötande i enlighet med hbtq-programmet i Stockholms stad	2017-01-01	2017-12-31	
Analys På äldrenämndens sammanträde i september kommer äldreförvaltningens remissvar om Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022 att behandlas. Efter att beslut tagits av kommunfullmäktige kommer äldreförvaltningen att starta arbetet med att integrera programmet i verksamhet inom de områden där förvaltningen har rådighet.			

Nämndmål:

Nämnden bidrar till att de mänskliga rättigheterna beaktas i stadens verksamheter för äldre och inom äldreförvaltningen.

 Uppfylls helt

Analys

Utifrån nya regler i Diskrimineringslagen och i stadens riktlinjer kommer förvaltningen att arbeta med att ta fram aktiva åtgärder, nya arbetssätt och metoder för att utveckla jämställdhets- och mångfaldsarbetet. Under året kommer olika typer av utbildningsinsatser, föreläsningar och information inom området att genomföras.

Äldreförvaltningen planerar att samverka med olika intresseorganisationer och det civila samhället för att utreda hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter. Bland annat har kontakter tagits med vårdgivare om förutsättningarna att starta ett vård- och omsorgsboende med hbtq-inriktning.

Äldrenämnden kan bevilja ekonomiskt bidrag till ideella organisationer, som bedriver stadsövergripande aktiviteter för äldre personer. Syftet är att uppnå delaktighet och jämställdhet i samhället. Enligt äldreförvaltningens nya riktlinjer för bidragsgivning ställs krav på organisationernas demokratiska grunder. De grundläggande värderingarna ska motverka diskriminering och vila på respekt för individen oavsett kön, sexuell läggning, hudfärg, nationalitet, etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionsnedsättning eller andra liknande förhållanden.

Äldreförvaltningen kommer i utbildningar och andra sammanhang att lyfta fram hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barnkonsekvensanalyser och barnchecklistor i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	
Analys På äldrenämndens sammanträde i september kommer äldreförvaltningens remissvar avseende Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022 att behandlas. Äldreförvaltningen kommer att analysera inom vilka delar av programmet som förvaltningen har rådighet över och integrera dessa delar i verksamheten.			
  Nämnden ska etablera rutiner för arbetet med barns delaktighet och inflytande i enlighet med strategin för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad (4.4)	2017-01-01	2017-12-31	
Analys På äldrenämndens sammanträde i september kommer äldreförvaltningens remissvar avseende Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022 att behandlas. Äldreförvaltningen kommer att analysera inom vilka delar av programmet som förvaltningen har rådighet över och integrera dessa delar i verksamheten.			

Nämndmål:

Äldreförvaltningen ska sträva efter att barnens rättigheter efterföljs i enlighet med FN:s barnkonvention.

 Uppfylls helt

Analys

I de fall som barn kan beröras direkt eller indirekt av det arbete som äldreförvaltningen utför vad gäller riktlinjer, utredningar, projekt, remissvar med mera ska innehållet i barnkonventionen vägas in.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Äldreförvaltningen medverkar i projektet DöBra som handlar om den sista tiden i en människas liv.	2017-04-01	2017-12-31	
Analys Arbeta fortgår inom DöBra-projektet, bland annat genom en utställning om unga och äldres tankar om döden på Bredängs bibliotek och på Ekens träffpunkt i Skärholmen. Flera av de äldre som deltog i projektet har fortsatt kontakt med ungdomarna genom Design Lab i Skärholmen.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att målet uppnås genom de informations- och utbildningsinsatser som genomförs men också genom att medverka i projekt som rör våld mot äldre.

Indikator	Perioden s utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Perioden s utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel medarbetare som har genomgått utbildning om att upptäcka våldsutsatthet och konsekvenser av detta inkl särskilt utsatta grupper						100 %	Tas fram av nämnden	2017

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till trygghetsskapande åtgärder

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen ska under 2017 implementera stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. För att kunna agera förebyggande kring våld är det viktigt att medarbetarna har en gedigen kompetens i frågan och att det finns en regelbunden dialog i det dagliga arbetet. Stadsdelsförvaltningarna har genomfört flera utbildningar under

senare år, dock har inte dessa varit specifikt anpassade för äldreomsorgen. Några stadsdelsförvaltningar uppger att de har väl fungerande nyckelpersoner i frågan, oftast från individ- och familjeomsorgen, som både stöttar i enskilda ärenden som gäller äldre samt utbildar övrig personal.

Äldreförvaltningen har inlett ett samarbete med Unizon, en paraplyorganisation för kvinnojourer, tjejjourer och andra stödverksamheter som arbetar för ett samhälle fritt från våld, för att ta fram ett informationsmaterial om våld i nära relationer riktat mot äldre. Likaså har planering inletts för en utbildning för biståndshandläggare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stadens program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska implementeras	2017-01-01	2017-12-31	
 Äldres utsatthet ska motverkas och äldrenämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna, lokala brottsförebyggande råd och Polismyndigheten arbeta för att stoppa våld och andra brott som drabbar äldre	2017-01-01	2017-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom de att förvaltningens information ska göras tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att Stockholm är en tillgänglig stad för äldre

 Uppfylls helt

Analys

I budget 2016 fick stadsdelsnämnderna och äldrenämnden i uppdrag att genomföra ett försök med fria broddar/halkskydd till alla äldre över 75 år med beslut om hemtjänst eller trygghetslarm. Förvaltningens utvärdering visar att stadsdelsförvaltningarna tillsammans har distribuerat ca 7 200 broddar, vilket motsvarar ca 48 procent av målgruppen. Det finns cirka 5 000 inköpta broddar kvar i lager och dessa kommer att delas ut under hösten 2017 till de personer i målgruppen som så önskar men ännu inte erhållit broddar. Det har inte varit möjligt att i detta skede utvärdera om försöket minskat antalet fallolyckor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med äldrenämnden och socialnämnden utreda förutsättningar för äldre med beslut om LSS-boende att få äldreomsorg	2017-01-01	2017-12-31	
Analys I samarbete med socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna kommer äldreförvaltningen under året att utreda behovet av boenden och omsorg för äldre som idag bor i gruppboende enligt LSS.			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Äldrenämnden ska under 2017 utvärdera försöket med gratis broddar till alla över 75 år	2017-01-01	2017-12-31	
Analys Utvärdering har delgivits äldrenämnden den 20 juni 2017			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts utifrån arbetet med att det ska ges goda möjligheter för äldre att kunna påverka, ha synpunkter och lämna önskemål kring stadens verksamheter.

Nämndmål:

Äldrenämnden bidrar till att den äldre har inflytande och känner delaktighet i stadens verksamheter

 Uppfylls helt

Beskrivning

De äldre ska, på ett smidigt sätt, kunna lämna synpunkter och ha önskemål kring verksamhet inom äldreomsorgen.

Förväntat resultat

Det ska finnas goda möjligheter för de äldre att kunna påverka, ha synpunkter och lämna önskemål kring stadens verksamheter.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Äldreförvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppfyllas. Denna bedömning har gjorts genom att förvaltningen successivt har arbetat med att kvalitetssäkra äldreomsorgens verksamheter. Äldreförvaltningen bedömer att avtalsuppföljningar, kvalitetsobservationer, inspektioner och verksamhetsuppföljningar, vilka görs i samarbete med stadsdelsförvaltningarna, ska säkerställa att stadens äldreomsorg håller en hög kvalitet.

Äldreförvaltningen ansvarar numera för alla upphandlingar av privata utförare inom äldreomsorgen vilket ger goda möjligheter att påverka kvaliteten på de verksamheter som ska upphandlas.

Att förvaltningen deltar i det lokala genomförandeprojektet "Effektivt Inköp", vilket är baserat på e-handel och som driftsätts under hösten bidrar även det till att målet bedöms uppfyllas under 2017.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2016	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %					100 %	80%	2017

Nämndmål:

Äldrenämnden upphandlar i enlighet med Stockholms stads upphandlings- och konkurrenspolicy för en hållbar utveckling

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Indikatorns årsmål uppfylls

Analys

Förstärkt stöd kring upphandling

För att förstärka stödet kring upphandling har förvaltningen fått medel om 0,8 mnkr för att rekrytera en strateg vilket gjorts under tertialen.

Nytt förfrågningsunderlag

Ett nytt förfrågningsunderlag för hemtjänsten publicerades den 1 maj 2017.

Förfrågningsunderlaget har tagit hänsyn till de vägledande principer som togs fram i ärendet "Utveckling av hemtjänst". Den 1 juni sades samtliga avtal rörande hemtjänst upp och avtalen upphör sista november 2017. Under våren och sommaren har de utförare som önskar fortsätta att ha avtal med Stockholms stad ansökt på nytt.

Trygghetsskapande teknik i särskilt boende

Äldreförvaltningen har genomfört en utredning i samarbete med stadsdelsförvaltningar, Micasa och serviceförvaltningen för att fastlägga en strategi för trygghetslarm i särskilt boende. En upphandling av trygghetsskapande teknik beräknas vara klar hösten 2017 och har skett i samverkan med åtta stadsdelsförvaltningar. Idag finns många nya digitala lösningar som ger den enskilde ökad självständighet, trygghet och integritet.

Central entreprenadupphandling

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut har äldrenämnden ansvar för centrala entreprenadupphandlingar av vård- och omsorgsboenden. Den 9 maj beslutade äldrenämnden om tilldelningsbeslut i den centrala entreprenadupphandlingen av fyra vård- och omsorgsboenden som genomfördes under våren. En anbudsgivare överklagade beslutet för tre av fyra boenden till Förvaltningsrätten. Då förvaltningsrätten avslog överklagan har anbudsgivaren nu ansökt om prövningstillstånd hos Kammarrätten. Staden har mot bakgrund till detta ännu inte kunnat teckna avtal med de entreprenörer som enligt tilldelningsbeslutet

tilldelats kontrakt för de tre aktuella vård- och omsorgsboendena. Utöver detta pågår även en tillståndsprocess hos Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för samtliga fyra boenden då det enligt en ny bestämmelse i SoL införts tillståndsplikt för entreprenader.

Arbetet med den nästkommande centrala entreprenadupphandlingen, som omfattar fyra vård- och omsorgsboenden, har påbörjats. Tidsplanen är att äldre nämnden ska fatta beslut om förfrågningsunderlaget i oktober 2017.

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

(mnkr)	Justerad budget 2017	Bokfört tom augusti	Prognos	Förväntad budgetjustering	Avvikelse
Nämndens anslag					
Kostnader	204,3	114,5	197,2	-6,1	1,0
Varav finansiella	4,3	2,7	3,9	0,0	0,4
Intäkter	36,0	11,1	29,9	-6,1	0,0
Netto	168,3	103,4	167,3	0,0	1,0

Nämndens budget för år 2017 uppgår till 204,3 mnkr i kostnader och 36,0 mnkr i intäkter. Detta motsvarar en nettobudget om 168,3 mnkr.

Det ekonomiska läget ser fortsatt stabilt ut. Prognosen för året är 197,2 mnkr i kostnader, 29,9 mnkr i intäkter och ett netto om 167,3 mnkr. Det innebär ett prognostiserat överskott om 1,0 mnkr. De förväntade budgetjusteringarna avser endast omslutningsförändringar i form av minskade intäkter och kostnader för främst projekt.

De beräknade intäkterna om 29,9 mnkr avser:

- ökad bemanning inom äldreomsorgen, tryggt mottagande: 8,2 mnkr
- Certifiering av demensboende: 1,4 mnkr
- nationella minoriteter: 0,3 mnkr
- Digital arbetsplatslärande: 1,0 mnkr
- arbetsledning, andra kommuner: 7,4 mnkr
- EU-projektet DigIT: 8,4 mnkr
- EU-projektet Stockholm Digital Care: 1,2 mnkr
- Psykisk ohälsa: 1,6 mnkr.
- Diverse övriga intäkter: 0,4 mnkr.

De största prognostiserade kostnadsposterna består av personalkostnader om 82,5 mnkr och bidrag till förvaltningar och utförare om 63,8 mnkr. En stor del av bidragen avser ersättning för vikariekostnader som är en del i den långsiktiga satsningen på utbildning av stadens äldreomsorgspersonal. Vidare administrerar äldreförvaltningen bidrag om 11,3 mnkr till frivillig- och pensionärsorganisationer och delfinansierar stiftelsen Äldrecentrums verksamhet med 8,6 mnkr. Verksamheten med ungdomsbesök inom vård- och omsorgsboenden fortsätter

under året med 4,5 mnkr liksom den ekonomiskt omfattande satsningen på specialiserade hemtjänstteam. Utvecklingen av hemtjänst och stöd till anhöriga är också verksamhet som löpt på under 2017. Äldrenämnden är också en av delfinansiärerna samt samarbetspartner till Palliativt kunskapscentrum.

Äldrenämnden har uppdrag som finansieras med externa medel. Den fyraåriga (2015-2018) satsningen på ökad bemanning inom äldreomsorgen har fortsatt under 2017 och för innevarande år beräknas cirka 154,6 mnkr fördelas av äldreförvaltningen till samtliga utförare inom äldreomsorgen. En del av medlen, 8,2 mnkr finansierar försöksverksamheten med tre team för Trygg hemgång i staden.

Två projekt, Stockholm Digital Care samt DigIT är EU-finansierade och beräknas omsätta sammanlagt 10,6 mnkr. Vidare har äldrenämnden statsbidrag som finansierar Digitalt arbetsplatslärande (Dial) med 1,0 mnkr samt Psykisk hälsa med 1,6 mnkr.

Verksamhet (mnkr)	Justerad budget 2017	Bokfört tom augusti	Rak prognos	Prognos	Förväntad budget-justering	Avvikelse
Nämnd och råd	1,3	0,8	1,2	1,3	0,0	0,0
Staben	12,0	7,4	11,1	12,0	0,0	0,0
Utvecklingsavdelningen	64,2	32,2	48,3	55,4	-9,1	-0,3
Planeringsavdelningen	59,1	27,9	41,9	59,3	2,1	1,9
Stockholms Trygghetsjour	53,0	36,4	54,6	54,9	0,9	-1,0
Förvaltnings-gemensamma kostnader	10,4	7,1	10,7	10,4	0,0	0,0
Avskrivningar	4,2	2,6	3,9	3,8	0,0	0,4
Internränta	0,1	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0
Summa kostnader	204,3	114,5	171,8	197,2	-6,1	1,0
Nämnd och råd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Staben	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utvecklingsavdelningen	27,6	5,2	7,8	18,5	-9,1	0,0
Planeringsavdelningen	1,9	1,7	2,6	4,0	2,1	0,0
Stockholms Trygghetsjour	6,5	4,2	6,3	7,4	0,9	0,0
Förvaltnings-gemensamma kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa Intäkter	36,0	11,1	16,7	29,9	-6,1	0,0
Netto	168,3	103,4	155,1	167,3	0,0	1,0

Planeringsavdelningen har ett prognostiserat överskott om 1,9 mnkr. Överskottet avser minskade kostnader för ett flertal vakanser som uppstått under året.

Utvecklingsavdelningen prognostiserar ett underskott om 0,3 mnkr. Detta beror på ökade lönekostnader i samband med personalomsättning och nyrekrytering.

Stockholms Trygghetsjour prognostiserar ett underskott om 1,0 mnkr, vilket dels beror på ökade driftkostnader för digitala larm och dels ökade personalkostnader som uppstår på grund av verksamhetsanpassningar. En smärre del av det prognostiserade underskottet avser ökade lokalkostnader hänfödda till omstruktureringar i lokalbeståndet.

Kostnaderna för avskrivningar beräknas bli 0,4 mnkr lägre än förväntat. Detta beror på att de beräknade investeringarna i digitala larm är något lägre än planerat.

För övriga verksamheter prognostiseras inga resultatavvikelser.

Resultatenheter

Investeringar

mnkr	Investeringsram	Prognos	Förväntad justering	Avvikelse
Inventarier	0,1	0,5	0,0	-0,4
Trygghetslarm	22,0	4,2	0,0	17,8
Summa utgifter	22,1	4,7	0,0	17,4

Utbytet av analoga trygghetslarm till digitala larm löper vidare. Den beräknade investeringskostnaden uppgår totalt till cirka 22,0 mnkr och pågår under perioden 2014 till 2017. Utbytet av larm beräknas bli färdigt under året, dock finns ett stadigvarande behov av en årlig investeringsbudget för de larm som går sönder, eller av annan anledning måste bytas ut.

I samband med utbytet ökar telekostnaderna inom Stockholms Trygghetsjour då äldreförvaltningen äger abonnemangen som är kopplade till larmen. Kostnadsökningen har i ett tidigt skede kommunicerats till stadsledningskontoret som ser över alternativen för att kommande år finansiera kostnadsökningen. När samtliga larm har bytts ut, så beräknas kostnadsökningen på helårsbasis vara cirka 9,0 mnkr.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Betydande projekt som inte är investeringar

Omslutningsförändringar

Post, mnkr	Kostnader	Intäkter
Minskade kostnader och intäkter, EU-projekt	-9,1	9,1
Ökade kostnader och intäkter, Dial	1,0	-1,0
Ökade kostnader och intäkter, hemtjänst	0,3	-0,3
Ökade kostnader och intäkter, Psykisk hälsa	0,8	-0,8

Post, mnkr	Kostnader	Intäkter
Ökade kostnader och intäkter, Smarta lås	0,9	-0,9
Summa	-6,1	6,1

Äldreförvaltningen redovisar minskade kostnader och intäkter om 6,1 mnkr enligt följande:

- Minskade kostnader och intäkter för EU-projekt: 9,1 mnkr
- Ökade kostnader och intäkter, Digitalt arbetsplatslärande 1,0 mnkr
- Ökade kostnader och intäkter, hemtjänst 0,3 mnkr
- Ökade kostnader och intäkter, Psykisk hälsa 0,8 mnkr
- Ökade kostnader och intäkter, Smarta lås 0,9 mnkr.

Budgetjusteringar

Medel för lokaländamål

Analys av balansräkning

Balansräkning	2017	2016
Tillgångar, mnkr	2017-08-31, förändring mot ingående balans	2016-12-31
Anläggningstillgångar	0,1	14,0
Kundfordringar	0,0	0,8
Diverse kortfristiga fordringar	2,2	2,0
Förutbetalda kostnader	15,2	4,0
Upplupna intäkter	-11,3	11,7
Övriga interimfordringar	4,3	0,2
Summa tillgångar/förändring	10,5	32,7
Skulder och Eget kapital, mnkr	2017-08-31, förändring mot ingående balans	2016-12-31
Leverantörsskulder	15,9	21,2
Upplupna löner och sociala avgifter	-0,3	0,9
Upplupna kostnader	-0,6	5,0
Övriga kortfristiga skulder	-24,2	11,5
Förutbetalda intäkter	14,2	0,6
Moms och punktskatter	-1,1	0,0
Summa skulder	3,9	39,2
Eget kapital	-14,4	-6,5
Summa skulder och eget kapital	-10,5	32,7

Balansomslutningen har ökat med 10,5 mnkr. Förutbetalda kostnader har ökat med 15,2 mnkr och beror på en ökad andel periodiserade poster, främst avseende förutbetalda bidrag. En stor

del av detta avser statsbidrag för ökad bemanning, bidrag för ungdomsbesök och bidrag till Äldrecentrum. Samtliga bidrag har betalats ut i helårsbelopp.

Upplupna intäkter och övriga interimfordringar har minskat med 7,0 mnkr. Satsningen på nationellt fackspråk upphörde i samband med årsskiftet, vilket minskat upplupna intäkter gentemot Stadsledningskontoret.

Leverantörsskulderna har minskat med 15,9 mnkr sedan årsskiftet. Ett antal stora leverantörsskulder har reglerats under inledningen av året bland annat avseende konsulttjänster, IT-konsultkostnader och vikarieersättning till stadsdelsnämnder.

Upplupna löner har ökat med 0,2 mnkr och avser minskade kostnader för timlöner, men uppvägs av beräknad retroaktiv löneavtalseffekt.

Övriga kortfristiga skulder i form av ej förbrukat statsbidrag avseende ökad bemanning har ökat med 24,2 mnkr. Merparten avser utbetalda bidrag som periodiserats för perioden september-december 2017.

Förutbetalda intäkter har förändrats med 14,2 mnkr och avser ändrade redovisningsprinciper avseende statsbidrag och i detta fallet ökad bemanning. Medlen bokförs som en intäkt då de erhålls från Socialstyrelsen och räknas av och minskas vid fakturering från utförare inom äldreomsorgen. Detta påverkar balansräkningen och försvårar en jämförelse med tidigare år.

Moms och punktskatter har ökat med 1,1 mnkr och beror på att momsen endast nollställs i samband med bokslutet.

Övrigt

Post, mnkr	År 2017	År2016	Differens
Intäkter	-11,1	-91,0	79,9
Bidrag	33,2	96,5	-63,3
Köp av verksamhet	0,1	0,1	0,0
Löner	55,3	52,5	2,8
Hyror	3,6	3,6	0,0
Fastighetskostnader	0,2	0,3	-0,1
Tele och IT-kommunikation	1,5	1,5	0,0
Fordonskostnader	0,4	0,5	-0,1
Övriga främmande tjänster	11,8	11,8	0,0
Övrigt	5,7	6,2	0,5
Summa netto	100,7	82,0	18,7

Intäkterna och bidrag räknas samman i jämförelsen. Detta på grund av ändrade redovisningsrutiner som tillkommit efter samråd med Stadsledningskontoret. Det innebär i

korthet att statsbidrag för ökad bemanning om 155,0 mnkr bokförts som intäkt, men också räknas av (minskas) då äldreomsorgsutförare rekvirerar dessa medel. Intäkterna för året är också lägre då en större satsning på nationellt fackspråk upphört i samband med årsskiftet. Även bidragen för införande av värdighetsgarantier samt kunskapssatsningen från Socialstyrelsen upphörde vid årsskiftet 2016/2017.

Lönekostnaderna har ökat med 2,8 mnkr. Av detta är avtalseffekten cirka 1,2 mnkr och ett ökat antal anställda 1,4 mnkr.

Bland övrigtkostnaderna så har kostnaderna för kurser, utbildning och konferenser ökat medan avgifter minskat, dock marginellt sett till totalen.

Synpunkter och klagomål

Mellan den 1 januari till 31 juli har äldreförvaltningens inspektörer hanterat 89 ärenden. Åtta av dessa var klagomål gällande beställarenheter och 50 var klagomål på utförare av hemtjänst, vård- och omsorgsboende, servicehus och dagverksamhet. Utifrån klagomålen har 21 inspektioner genomförts. Inspektörerna har även handlagt klagomål på utförare och beställarenheter som inte föranlett någon inspektion. Kontakt har tagits med uppgiftslämnare, verksamheten, aktuell stadsdelsförvaltning samt andra berörda aktörer. Klagomålen som avsåg utförare har bland annat rört bemötande, mat och måltider, personalens kompetens, personlig omvårdnad samt aktiviteter och utevistelse. De klagomål som gällt beställare har huvudsakligen gällt biståndsbeslut, bemötande och kontinuitet.

Stockholms Trygghetsjour har en avvikelshantering, där en avvikelse vid behov leder till ett förändrat arbetssätt. Avvikelse innebär att utföraren inte utfört sina uppdrag enligt överenskommelse. Om avvikelsen gäller en utförare, meddelas chefen för utföraren. För kommunala utförare meddelas även berörd stadsdelsförvaltning och för privata utförare meddelas upphandlande tjänsteman inom äldreförvaltningen.

Fram till och med den sista juli 2017 har Stockholms Trygghetsjour förmedlat 332 avvikelser som förekommit hos kommunala och privata utförare, boenden samt beställarenheter på stadsdelsförvaltningarna. De vanligaste orsakerna till dessa avvikelser var lång väntetid för larmkunder som larmat på sitt trygghetslarm, problem med nycklar samt svårigheter att nå personalen.

Övrigt